

PELISÄÄNNÖT - työpaja

Lasten ja nuorten osallisuus eri elämänvaiheissa
Mikkeli 26.4.2017 / Katri Pesonen

Kuka?

- Katri Pesonen
- informaatikko/Joensuun lähikirjastot
- vastuualue: lasten- ja nuortenkirjastotyö
- projektikoordinaattori Tilat Toimimaan!-hankkeessa 2015-2016

Milloin kaipasin pelisääntöjä?

- energiajuomia sai aluksi juoda tietyssä paikassa
 - meni lotraamiseksi
 - kiellettiin kokonaan
 - entä aikuiset?
 - → kiellettiin kaikilta
-
- “Tässä kirjastossa juomme vain vettä”

<https://prezi.com/ccqyh1taghv/v/tilat-toimimaan-hankke/>

Tilat toimimaan!-hankkeen
esittely:

Pelisääntöpaja: REIJOLAN MALLI

Tilanne: Yhteisötalo, jossa toimivat kirjasto ja nuokkari sekä muita tiloja, mm. auditorio → yhteinen aulatila, josta käynti kaikkiin tiloihin → levotonta, sotkemista, nuorilla ei omaa kunnon tilaa kirjastossa

→ tarvitaan yhdessä sovitut pelisäännöt

Tavoitteet:

- 1) syventää kirjaston ja nuorisopalveluiden yhteistyötä
- 2) yhteisymmärrys toimintamalleista ja säännöistä yhteisissä tiloissa
- 3) tehdään kirjaston työntekijät uudella tavalla nuorille näkyväksi
- 4) sitoutetaan myös talon henkilökunta noudattamaan ja valvomaan sääntöjä johdonmukaisesti

Reijolan malli

Toteutus:

- 2 kohderyhmää: alakouluikäiset ja yläkouluikäiset + sitä vanhemmat → erilliset pajat
- alakoululaisille tuunauspaja + keskustelua säännöistä
- vanhemmille nuorille “Pelisäännöt sarjakuviksi”-paja
- porkkanana molemmille ryhmille: leffa ja pientä tarjottavaa

Reijolan malli

Suunnittelu:

- tarvikkeet ja toteuttajat (vastuualueet!)
- rahoitus: hanke
- markkinointi nuorille - mitkä tehokkaimmat kanavat? : facebook, koulun info-tv, puskaradio, posterit ilmoitustauluille → kauppa, koulu, kirjasto, nuokkari
- millä tavoin kerätään palautetta: laputus aulan pylväisiin
- Tiedotus pajan tuloksista? - Säännöt ripustettiin paikalleen aulan pylväisiin erillisen tapahtuman yhteydessä yhdessä, tarkistetaan tietyin väliajoin

Kehitettävää: nuorten suurempi osallistaminen pajan suunnittelussa?

Vastuuttaminen jatkossa? Entä aikuisasiakkaat yhteisissä tiloissa?

Lopputulokset:

Ketäs me ollaan ja millaisia pelisääntöjä vailla?

Lyhyesti:

- Kuka olet?
- Toimenkuva ja firma?
- **Missä tilanteessa olet työssäsi kaivannut yhteisiä pelisääntöjä kaikille tiloissa toimiville?**

Oma malli: ohjeistus

- Mietintä: miksi pelisääntöjä tarvitaan?
- Mietintä: kohderyhmä - lapset vai nuoret? Molemmat?
- Millaiseen muotoon säännöt tuotetaan? (voi selkiytyä myöhemminkin)
- Millaiseen muotoon työpajasuunnitelma: paperi; video; powerpoint tms.; post-it-laputus

Oma malli: vinkkejä suunnitteluun

- oman kirjaston/yhteisen tilan tarpeet pelisäännöille?
- pelisääntöprojektin toteuttajat ja vastuualueet + aikataulu
- millä tavoin toteutetaan: ajankohta, tapahtuma, työtapo?
- mikä on lopputulos/tuotos?
- mitä “porkkanoita” osallistumiseen? - tarjottavaa, oheistoimintaa jne.
- miten kerätään nuorilta palautetta?
- projektin loppuunvieminen: milloin ja miten säännöt julkistetaan? Nuoret mukaan!

Työpajan tuotoksia
keskustelun pohjalta

Oma malli - tästä liikkeelle: ryhmä 1

Tilat, johon pelisäännöt tarvitaan: *Kirjasto*

Tilojen toimijat: *nuorten tila ja museo*

Asiat, jotka tarvitsevat yhteiset säännöt: *yleinen oleminen; nuorten kohtaaminen(yhteisöpedagogien ja sosionomien hyödyntäminen)*

Osapuolet: *lapset, nuoret & aikuiset; työparit*

Tavoite: *kaikille positiivinen asiakaskokemus; johto ja työntekijät sitoutuvat + tietävät mihin sitoutuvat*

Pelisääntöjen muoto: *yhteinen koulutus: kirjasto & nuorisotoimi; webropol (pidempikestoinen); "iskut" (lyhytkestoiset) esim. draama- ja piirrustuspajat*

Oma malli - tästä liikkeelle: Ryhmä 2

Tilat, johon pelisäännöt tarvitaan: *kirjasto*

Tilojen toimijat: *kirjaston henkilökunta, asiakkaat*

Asiat, jotka tarvitsevat yhteiset säännöt: *välipalاهetkien aiheuttama sotku*

Osapuolet: *nuoret, huoltajat, kirjaston henkilökunta*

Tavoite: *ruokailujen sotkuisuus pois; sallitut alueet ruokailulle*

Pelisääntöjen muoto: *yhdessä sovitut (nuorten ehdottamat) sanktiot sääntöjen rikkomiselle*

Oma malli - tästä liikkeelle: ryhmä 3

Tilat, johon pelisäännöt tarvitaan: *kirjasto + nuorisotila*

Tilojen toimijat: *molempien organisaatioiden henkilökunta, nuoret, muut asiakkaat*

Asiat, jotka tarvitsevat yhteiset säännöt: *tilojen käyttö; äänenkäyttö*

Osapuolet: *nuoret, aikuiset, työntekijät*

Tavoite: *kaikille viihtyisät, toimivat tilat, ilman että kumpikaan taho menettää asiakkaitaan*

Pelisääntöjen muoto: *avoin keskustelutilaisuus (ämpäreitä; kahvia ja pullaa + poistokirjoja); pelisääntöjen tarpeen esittely nuorille tarinankerronnan avulla; näytelmän avulla pelisääntöjen suunnittelu; markkinointi kouluissa kiertäen*

Oma malli - tästä liikkeelle: ryhmä 4

Tilat, johon pelisäännöt tarvitaan: *henkilökunnan kahvihuone*

Tilojen toimijat: *henkilökunta; mahdolliset vierailijat*

Asiat, jotka tarvitsevat yhteiset säännöt: *tilojen siisteydestä huolehtiminen; omien jälkien korjaaminen*

Osapuolet: *kaikki, jotka käyttävät tilaa*

Tavoite: *yleinen viihtyvyys; keittiötöiden tasapuolinen jakautuminen*

Pelisääntöjen muoto: *iMovie-video + kirjalliset säännöt*

(voidaan käyttää esimerkkivideona esim. nuorille)